

Project No. 037005

CECILIA

Central and Eastern Europe Climate Change Impact and Vulnerability Assessment

Specific targeted research project

1.1.6.3.I.3.2: Climate change impacts in central-eastern Europe

D 8.7: Report on raising public participation and awareness

Due date of deliverable: 31st December 2009

Actual submission date: 31st December 2009

Start date of project: 1st June 2006

Duration: 43 months

Lead contractor for this deliverable: CUNI

Project co-funded by the European Commission within the Sixth Framework Programme (2002-2006)

Dissemination Level

PU	Public	X
PP	Restricted to other programme participants (including the Commission Services)	
RE	Restricted to a group specified by the consortium (including the Commission Services)	
CO	Confidential, only for members of the consortium (including the Commission Services)	

Raising public participation and awareness

Based on DoW, for raising public participation and awareness CECILIA project and project partners shall

- 1) provide a contribution to the improvement of the scientific basis for implementation of the policy to reduce emissions of greenhouse gases
- 2) provide the experience and knowledge based on the analysis of local and regional impacts of climate change to end-users interested, as well as to stakeholders or decision makers
- 3) provide information towards the definition of future EU agricultural and energy policies when available. For these purposes, reliable information and results from the project shall be available for policymakers and local authorities
- 4) provide appropriate contribution to media to spread the awareness of the possible consequences of climate change
- 5) provide presentations in the countries of partner's origin at different local public workshops, seminars or conferences

Ad 1) Although the aims of the project did not address reduction of GHG directly, all the climate change impact and vulnerability assessment performed within the project contributed to improve the scientific knowledge of climate change effects in climate conditions as well as in selected sectors of human activities. This helps to evaluate the main points of wise implementation of GHG reduction policies and their selection.

Ad 2) CECILIA partners made a big effort to foster connections to end-users interested, as well as to stakeholders or decision makers in the countries of their origin. Especially this was done by means of special project presentations, seminars or workshops, typically organised as a supplement of common CECILIA project meetings, when having together a few leading experts covering the individual topics. CECILIA project co-organised two special meetings together with ADAGIO project and COST 734 activity with strong audience from end-users and stakeholders, for more details see D8.8.

Ad 3) The results achieved can contribute in process of definition and implementation of future EC policies or directives in agriculture, transportation, energy, air quality, and water management. The results are or will be published in scientific literature as well as available in other form. Some leading persons of the partners participate in decision making at different levels through the memberships in commissions or scientific councils, where they can apply the project results.

Ad 4) Some members and leaders of the partners' teams communicate to media quite regularly. Some media representation appeared at our presentations of the project in connection to our project meetings, very efficient was the meeting in Varna, where the information on the project and our meeting appeared in newspapers.

Земята – наша майка или дете, което трябва да пазим

РАДОСТАВА МАНЖРОВА
ДИРЕКТОР НИМХ
ФИЛИАЛ ВАРНА

ИМА ЛИ РОЖДЕН ДЕН ЗЕМЯТА? Да – преди милиони години. Постоянно се появяват все нови и доказателства за дълбока старост. Ледници, скелети на праисторически животни и хора, древни разкопки ни връщат все по-назад и рождена дата няма и няма. Знаем за развитието ѝ, за растежа ѝ. И Земята си има детски болести – вулкани и тяхното изстиване, ледникови периоди, земетресения, гигантско разместване и създаване на континенти. Впрочем танцът на континентите все още продължава. С промените си в губина животни и растения, създавала е нови. Порасила е любимото си дете – Човека. Създала е климатични зони, които регулират климата. Редува по снегата си жешките зони на пустините с оазисите, благодарно на умерения климат и горите, с които даща, полнрните зони – най-големия „климатик“ на планетата.

И ТАКА ЗА ВЕЧНИ ВРЕМЕНА. Да – ако не беше палавният и непокорен любимац – човекът. Първо си измислихме, че сме господари на природата. След това решихме, че трябва да я превъзпитаваме, да я мърсим, да ровим в недра ѝ, да сечем горите ѝ, за да си направим пътища, къщи, курорти. Започнаха съвременните болести на Земята – вече не детски, а на зрелостта. Не ни стигаха недра, горите и замърсените води. Отправихме поглед нагоре. Бумът на промишлеността, на превозите, на самолетните преходи замъгли небето. Възбродният димски дим достигна висоти по скалата на процентите. Все така Земята обръща последователно страните си към Слънцето, но то вече греє през бледната на замърсената атмосфера. Обеднява зеленото на места, на други жешко се изсичва, отваря рани в небесния океан и оттам ни бомбардира с радиация.

ЗЕМЯТА ОТНОВО БОЛЕДУВА. Вече не от болестите на растежа, а от тези, причинени от човека (не с главна буква). Болестта се нарича глобална промяна на климата. И пак се улоковваме: глобално затопляне – това е добре. Ще си имаме по-щедър климат, по-дълго лято. Едва ли. Глобалното затопляне не значи точно това. Екстремни явления, бърза смяна на топлото с рязко застудяване, промвни дъждове или необичайни снежни покрития, бури, които ни отнасят, покочаване нивата на морета и океани, променящи географията ни. Климатолозите бият тревога: Атмосферата е болна. Реките изсъхват. Температурите се понижават. Това ще наруши равновесието. Човечеството ще се самонакаже. И все пак продължаваме да си живеем щастливо в неведение. И продължаваме да си правим сметки за дъретата, да сечем горите, да бъваме черни овцари в небето. Пътролът свързва – о, ужас. А ако това е изходът? Може би това ще приближи оздравителната смяна на горивата.

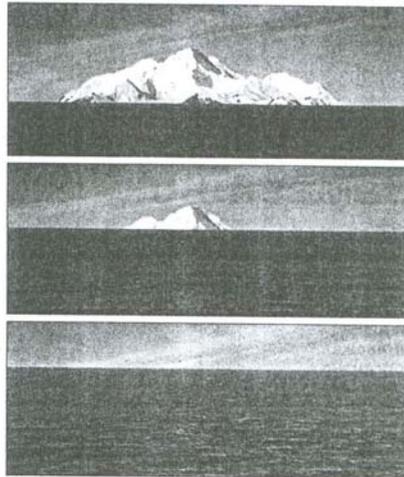
КАКВО ДА ПРАВИМ? Уважава ли човечеството своите мозъци, еретичната мисъл, водеща до прогрес и спасение? В миналото са горили еретичите, но това ги е направило безсмъртни. Сега наказанието е по-жестоко – забвение. Не ни обръщаме внимание, докато идеята не се стопи. Защото острите завеси прищипват неудобство в удобното на еволюция – „все никак нещата ще се наредят от само себе си“.

И ВСЕ ПАК. Гласовете на разума се усилват. За първи път бе присъдена Нобелова награда на учен, който каза истината за атмосферните промени. А Гор не стана президент, но стана първи неин носител.

НА НАЙ-ВИСОКО НИВО започват преговорите за намаляване на вредните емисии. Тези конференции, чиито изводи са програми за действие. Метеоролози, хидролози, климатолози обединяват усилията си, за да спасят Земята. Дойде време, когато дедата на климата Земя да се погрижат за нея. Защото само при планетите няма смяна на поколения. Заingat ли те, загива и човечеството.

Глобалните проблеми в климата и уязвимостта на района обсъждат учени на среща край Варна

Метеоролози от България и Русия договориха сътрудничество за обезопасяване на Бургас – Александруполис

Учените регат пъзела на промяната

СВЕТОВНАТА МЕТЕОРОЛОГИЧНА ОРГАНИЗАЦИЯ (СМО), която е поделение на ООН, обединява усилията, идват на учените, ратуващи за спасяване на планетата. Националните метеорологични служби (в България НИМХ) са центрове на изследване на климата на собствените си територии. Всеки участва в подкрепянето на пъзела. Няма пасуващи. Така както картинката на пъзела не се получава дори при едно липсващо парченце, така и от картината на климатичния мониторинг не трябва да липсва нито една територия. За да се слобии информацията от цялото земно кълбо и да се проучи

всяко отклонение от нормалното, всяка национална метеослужба трябва да вземе мястото си със съвременен, постоянен мониторинг. Нещо повече, управлението на страната, областта, града трябва да съдейства за това – това е призивът на СМО. В НИМХ – София, има вече научно-координационен център за глобални промени. По света има многобройни срещи на мозъчните на климатолозите и специалисти по промените в климата. Такава среща ще има и във Варна – от 21 до 24 май 2008 г. Темата е по проект „Сесилиа“ „Влиянието на промените на климата в Централна и Източна Европа и оценка на уязвимостта на района“.

12 страни участват в проекта CECILIA

ПРОЕКТЪТ CECILIA СТАРТИРА НА 1 ЮНИ 2008 г. като част от VI рамкова програма на ЕС и включва 16 институции от 12 европейски страни, които ще вземат участие в проучването. Първостепенна мисия на програмата е да подобри разбирането за локални промени в климата в Централна и Източна Европа и тяхното влияние върху лесовъдството, земеделието, хидрологията и качеството на въздуха.

За нас това е особено полезно, защото програмата акцентира върху прилагането на регионални модели на климата с резолюция от 10 км за проучване на локални влияния в ключови сектори на района. Проектът съдържа проучвания по хидрология, качество на водата, мекнежданят на водата, темното качество на въздуха в градски райони, земеделие, лесовъдство. Програмата CECILIA проучва влиянието на климата върху големи градски и индустриални райони, модулирано чрез топографски ефекти и ефекти, произтичащи от употребата на земята.

Наблюденията на националните метеорологични служби ще позволят по уникален начин да се захванат с данни изследванията на последствията от климатичните промени.

Изясняването на ефекта на промените на климата върху екстремните наблюдения, в частност анализ на промените при сушата, горещите вълни, интензивните валежи и тяхното разпределение, е друг интересен момент. А за нашето крайбрежие най-интересно е, че е заложено изучаване на влиянието на сигналите за глобални промени върху уязвимостта на локалния климат на двойката въздух-море за западното крайбрежие на Черно море.

За 4 дни районът ни става център на мисълта за глобалните промени на климата и мерките, които трябва да се вземат. Нашата територия е много значима поради географското си положение и експерименталното ѝ изучаване ще доведе до обезопасяване на сушата и морето.

Още повече (и това е новина), че е подписан протокол за сътрудничество между Федералната служба по хидрометеорология на Русия и НИМХ – България. Предстои съвместно обслужване и обезопасяване на морското и сухопътното транспортване по трасето Бургас – Александруполис.

Ad 5) Some of members of partners' teams are involved in the activities connected with the public conferences, meetings and local seminars, workshops or café scientifique for the public. Up to certain level the themes of the project can fit to different programs of long-life education at universities etc. Some of the activities are oriented for visiting schools with the presentations of climate science and climate change consequences for youth and children or to preparation of e-learning courses in this topics.